

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2019

VIII. volební období

Pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku 111

poslance Stanislava Grospiče

Text pozměňovacího návrhu

Text návrhu ústavního zákona o celostátním referendu schválený ústavně právním výborem pod sněmovním tiskem 111/3, se mění takto:

1. V čl. 1 odst. 2 se vypouští slova „ a referendum ve věci výpovědi mezinárodní smlouvy podle čl. 10a Ústavy České republiky“.
2. V čl. 2 odst. 1 se za slova „zahraniční politiky státu“ vkládají slova „a o důležitých otázkách veřejného zájmu,“.
3. V čl. 2 odst. 1 písm. b) se slova „ústavního pořádku“ nahrazují slovy „podstatných náležitostí demokratického právního státu“.
4. V čl. 2 odst. 1 písm. d) se slova „porušení závazků, které pro Českou republiku vyplývají“ nahrazují slovy „věcech, které by byly v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku“.
5. V čl. 2 odst. 1 se písmeno e) vypouští a písmena f), g) a h) se označují jako písmena e), f) a g).
6. V čl. 2 odst. 1 písm. g) zní:
„věcech týkajících se výkonu moci soudní.“.
7. V čl. 2 odst. 2 se za slovo „schvalovat“ vkládají slova „nebo zrušovat“.
8. Čl. 3 zní:
„Otázka kladená pro hlasování v referendu musí být jednoznačná, srozumitelná a formulovaná tak, aby na ni bylo možné odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“. V tomtéž referendu může být položena k téže věci pouze jedna otázka. Položeno však může být více otázek k různým věcem.“.
9. V čl. 4 odstavec 1 zní:
„(1) Navrhovat konání referenda formou petice je oprávněn každý občan České republiky, který má právo volit do Parlamentu České republiky a má trvalé bydliště na území České republiky (dále jen „oprávněný občan“), podpoří-li návrh petice svým podpisem nejméně 250 000 oprávněných občanů. Doba pro sběr podpisů pro návrh činí 12 měsíců od okamžiku zahájení sběru podpisů.“
10. V čl. 4 odstavec 3 zní:
„(3) Z obsahu návrhu musí být zřejmé, v jaké věci se má referendum konat, včetně plného znění otázky, o které se má v referendu hlasovat.“.
11. Článek 6 se označuje jako článek 5 a článek 5 se označuje jako článek 6.
12. V čl. 5 odstavec 1 zní:
„(1) Referendum vyhlašuje prezident republiky ve Sbírce zákonů. Učiní tak nejpozději do 30 dnů od podání návrhu na jeho vyhlášení.“.
13. V čl. 5 odstavec 2 zní:
„(2) Jsou-li splněny podmínky pro vyhlášení referenda stanovené tímto ústavním zákonem, prezident republiky vyhlásí referendum tak, aby se konalo nejdříve 90 dnů a nejpozději 180 dnů ode dne, kdy prezident republiky referendum vyhlásil.“.
14. V čl. 5 odstavec 3 zní:
„(3) Pokud by se při dodržení lhůt pro konání referenda mělo referendum konat v posledních 6 měsících volebního období prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny,

třetiny senátorů, Evropského parlamentu nebo funkčního období zastupitelstev územních samosprávných celků, vyhlásí prezident republiky referendum tak, aby se konalo spolu s volbami prezidenta republiky, do Poslanecké sněmovny, do Senátu, do Evropského parlamentu nebo s celostátními volbami do zastupitelstev územních samosprávných celků.“.

15. V čl. 5 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:

„(4) Je-li podáno více návrhů na konání referenda prezident republiky posuzuje návrhy jednotlivě v pořadí, v jakém mu byly podány. Referendum na základě později podaném návrhu nevyhlásí, jestliže jde o obsahově stejnou otázku, nebo se později podaný návrh obsahově vzájemně vylučuje s návrhem na vyhlášení referenda podaným dříve.“.

16. V čl. 5 se dosavadní odstavce 4 a 5 označují jako odstavce 5 a 6, které znějí:

„(5) Má-li se konat více referend prezident republiky vyhlašuje referenda tak, aby se konala současně, umožňují-li to lhůty podle odstavců 2 a 3.

(6) Prezident republiky referendum nevyhlásí, a je-li vyhlášeno nekoná se, po dobu, po kterou je vyhlášen stav ohrožení pro území státu nebo jeho část, nouzový stav nebo válečný stav. Po tuto dobu se přerušuje běh lhůty stanovené pro vyhlášení referenda. Poté co byl takový stav ukončen, počíná lhůta pro vyhlášení referenda dle odstavce 1 běžet znovu.“.

17. V čl. 6 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Prezident republiky se může před vyhlášením referenda obrátit na Ústavní soud s návrhem na posouzení přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda, nebo zda položená otázka je v souladu s požadavky uvedenými v čl. 3 a 4, nebo zda předmět referenda, které má vyhlásit, je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Pokud Ústavní soud vysloví přípustnost návrhu na vyhlášení referenda, prezident republiky referendum vyhlásí.

(2) Obrátí-li se prezident republiky na Ústavní soud s návrhem dle odstavce 1, lhůta dle čl. 5 odstavce 1 neběží po dobu od podání návrhu prezidentem republiky do okamžiku, kdy se rozhodnutí Ústavního soudu stalo vykonatelným.“.

18. V čl. 6 se odstavec 3 vypouští a dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

19. V čl. 6 odstavci 3 se číslovka „11“ nahrazuje číslovkou „13“.

20. Čl. 7 včetně nadpisu zní:

„Čl. 7

Právo účasti a hlasování v referendu

(1) Právo zúčastnit se referenda a hlasovat v něm má každý oprávněný občan.

(2) Hlasování v referendu se koná pouze na území České republiky.“.

21. Čl. 8 včetně nadpisu zní:

„Čl. 8

Platnost rozhodnutí přijatého v referendu

Rozhodnutí v referendu je platné, hlasovala-li pro návrh nadpoloviční většina hlasujících oprávněných občanů představujících současně alespoň 25 % oprávněných občanů majících v referendu právo hlasovat. Nesplnění této podmínky má za následek neplatnost referenda.“.

22. Čl. 9 včetně nadpisu zní:

„Čl. 9

Vyhlášení rozhodnutí přijatého v referendu

Rozhodnutí přijaté v referendu, stejně jako neplatnost referenda, oznámí prezident republiky ve Sbírce zákonů ve lhůtě stanovené zákonem.“.

23. Dosavadní články 9, 10, 11, 12 a 13 se označují jako články 10, 11, 13, 14 a 15.

24. Čl. 11 zní:

„(1) Referendum se může ve stejné věci konat, při dodržení postupu podle tohoto ústavního zákona, nejdříve až v následujícím volebním období Poslanecké sněmovny.

(2) Bylo-li rozhodnutí přijaté v referendu oznámené v posledním roce volebního období Poslanecké sněmovny, lze referendum v téže věci opakovat nejdříve po uplynutí tří let od účinnosti oznámení podle čl. 9.“.

25. Za čl. 11 se vkládá nový čl. 12, který včetně nadpisu zní:

„Čl. 12

Soudní ochrana

(1) Vedle přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda dle čl. 6 odstavec 1 rozhoduje Ústavní soud o opravném prostředku navrhovatele referenda proti rozhodnutí prezidenta republiky o návrhu na vyhlášení referenda a o tom, zda postup při provádění referenda je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a se zákonem o provádění referenda.

(2) Pokud prezident republiky návrhu na vyhlášení referenda nevyhoví, může se navrhovatel referenda obrátit do 20 dnů od doručení rozhodnutí o nevyhlášení referenda na Ústavní soud s návrhem, aby rozhodl, že prezident republiky byl povinen referendum vyhlásit. Neshledá-li Ústavní soud návrh na vyhlášení referenda jako nepřípustný a návrhu vyhoví, jeho rozhodnutí se vyhlásí obdobným způsobem jako zákon; dnem vyhlášení tohoto rozhodnutí je referendum vyhlášeno.“.

26. V čl. 13 se za slova „podle čl. 4“ vkládají slova „odstavec 1“.

27. V čl. 14 bod 5. se na konci textu doplňují slova „a o opravném prostředku navrhovatele referenda“.

28. V čl. 14 bod 6. se na konci textu doplňují slova „do doby, než bude nesoulad odstraněn“.

Odůvodnění

Předkládaný pozměňovací návrh je komplexní úpravou návrhu schváleného ústavně právním výborem dne 20. března 2019 usnesením č. 117 (sněmovní tisk 111/3). Jeho účelem je, aby institut celostátního referenda byl v praxi realizovatelný a ctil zásadu, že lid je zdrojem veškeré státní moci.

Ústava české republiky staví občana do role suveréna. Teorie ústavního práva hovoří o tom, že veškerá veřejná moc pramení z lidu. Pouze lid disponuje základní, ustavující, mocí. Všechny orgány, které vykonávají svou činnost v rámci jim svěřených kompetencí, disponují pouze mocí druhotnou, mocí jim lidem ustavenou. Lidem nelze upřít právo spolurozhodovat o osudu vlastního společenství, neboť by to znamenalo popření základní demokratické zásady suverenity lidu.

Základní ustanovení a předmět referenda je upraven tak, aby občané České republiky měli možnost rozhodovat o věcech zásadní povahy týkajících se vnitřní nebo zahraniční politiky státu.

Dochází k úpravě otázky pro referendum v tom smyslu, že se nepřipouští v jednom referendu položit k téže věci více otázek. Možnost položení více otázek v jednom referendu, byť k téže věci, je proti smyslu samotného referenda a je vlastně kontraproduktivním prvkem.

Pokud jde o návrh na konání referenda, dochází k upřesnění textu a snížení počtu podpisů na 250 000. Upřesňuje se úprava vyhlášení referenda.

Zásadní změny se dostává posouzení návrhu na konání referenda. Původně navrhovaná úprava Stavěla Ústavní soud do role, která mu nepřísluší, tedy do role orgánu, který bude rozhodovat ve své podstatě o tom, zda bude referendum vyhlášené, či nikoliv. Taková role však soudu nepřísluší. Nelze občanovi ukládat povinnost obrátit se na soud, aby rozhodl ve věci, která nemohla nastat. Proto je v rámci navrhované změny zaveden institut soudní ochrany.

Ostatní změny jsou změnami mající spíše upřesňující charakter.

Stanislav Grospič

Znění s vyznačením navrhovaných změn

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 2019

o celostátním referendu a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

REFERENDUM

Čl. 1

Základní ustanovení

(1) Tento ústavní zákon upravuje konání celostátního referenda.

(2) Tento ústavní zákon se nevztahuje na konání referenda podle čl. 10a odst. 2 Ústavy České republiky a referendum ve věci výpovědi mezinárodní smlouvy podle čl. 10a Ústavy České republiky.

Čl. 2

Předmět referenda

(1) V referendu lze podle tohoto ústavního zákona rozhodovat o věcech vnitřní nebo zahraniční politiky státu **a o důležitých otázkách veřejného zájmu**, s výjimkou rozhodování o

- a) základních právech a svobodách zaručených ústavním pořádkem nebo mezinárodními smlouvami,
- b) změně ústavního pořádku **podstatných náležitostí demokratického právního státu**,
- c) státním rozpočtu a ve věcech znamenajících zásah do právní úpravy nebo správy daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění,
- d) ~~porušení závazků, které pro Českou republiku vyplývají~~ **věcech, které by byly v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku** z mezinárodního práva,
- e) členství České republiky v mezinárodní organizaci nebo instituci,
- ƒ)e) ustanovování jednotlivých osob do funkcí a o jejich odvolávání z funkcí,
- g)f) individuálních právech a povinnostech,
- h)g) ~~vyslovení souhlasu s výpovězením nebo ratifikací mezinárodní smlouvy podle čl. 10a Ústavy České republiky~~ **věcech týkajících se výkonu moci soudní.**

(2) Referendem nelze schvalovat **nebo zrušovat** právní předpisy.

Čl. 3

Otázka pro referendum

~~Otázka pro referendum musí být jednoznačná, srozumitelná a formulovaná tak, aby na ni bylo možno odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“. V jednom referendu může být položeno~~

~~k téže věci více otázek, pokud tyto otázky nejsou ve vzájemném rozporu. Položeno může být i více otázek k různým věcem.~~

Otázka kladená pro hlasování v referendu musí být jednoznačná, srozumitelná a formulovaná tak, aby na ni bylo možné odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“. V tomtéž referendu může být položena k téže věci pouze jedna otázka. Položeno však může být více otázek k různým věcem.

Čl. 4

Návrh na konání referenda

~~(1) Navrhovat konání referenda je oprávněn každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let ke dni podání návrhu, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 450 000 občany České republiky oprávněnými hlasovat v referendu se započítáním podpisů podle čl. 5 odst. 2. Doba pro sběr podpisů na této petici činí 12 měsíců a začíná běžet až od okamžiku vyslovení souladu návrhu na konání referenda s ústavním pořádkem a zákonem podle čl. 11.~~

(1) Navrhovat konání referenda formou petice je oprávněn každý občan České republiky, který má právo volit do Parlamentu České republiky a má trvalé bydliště na území České republiky (dále jen „oprávněný občan“), podpoří-li návrh petice svým podpisem nejméně 250 000 oprávněných občanů. Doba pro sběr podpisů pro návrh činí 12 měsíců od okamžiku zahájení sběru podpisů.

(2) Navrhovat konání referenda je oprávněn Parlament České republiky. K podání návrhu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců a nadpoloviční většiny přítomných senátorů.

~~(3) Návrh na konání referenda musí obsahovat plné znění otázky, o které se má v referendu hlasovat.~~

(3) Z obsahu návrhu musí být zřejmé, v jaké věci se má referendum konat, včetně plného znění otázky, o které se má v referendu hlasovat.

Čl. 6 5

Vyhlášení referenda

~~(1) Prezident republiky vyhlásí referendum do 30 dnů ode dne splnění všech podmínek pro jeho vyhlášení.~~

(1) Referendum vyhláší prezident republiky ve Sbírce zákonů. Učiní tak nejpozději do 30 dnů od podání návrhu na jeho vyhlášení.

~~(2) Prezident republiky vyhlásí referendum tak, aby se konalo nejdříve 90 dnů a nejpozději 180 dnů ode dne jeho vyhlášení.~~

(2) Jsou-li splněny podmínky pro vyhlášení referenda stanovené tímto ústavním zákonem, prezident republiky vyhlásí referendum tak, aby se konalo nejdříve 90 dnů a nejpozději 180 dnů ode dne, kdy prezident republiky referendum vyhlásil.

~~(3) Pokud by se mělo referendum konat v posledních 6 měsících volebního období prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny, třetiny senátorů nebo Evropského parlamentu nebo funkčního období zastupitelstev územních samosprávných celků, vyhlásí prezident republiky referendum tak, aby se konalo společně s volbou prezidenta republiky, s volbami do Poslanecké sněmovny, Senátu nebo Evropského parlamentu nebo s volbami do zastupitelstev územních samosprávných celků.~~

(3) Pokud by se při dodržení lhůt pro konání referenda mělo referendum konat v posledních 6 měsících volebního období prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny,

třetiny senátorů, Evropského parlamentu nebo funkčního období zastupitelstev územních samosprávných celků, vyhlásí prezident republiky referendum tak, aby se konalo spolu s volbami prezidenta republiky, do Poslanecké sněmovny, do Senátu, do Evropského parlamentu nebo s celostátními volbami do zastupitelstev územních samosprávných celků.

(4) Je-li podáno více návrhů na konání referenda prezident republiky posuzuje návrhy jednotlivě v pořadí, v jakém mu byly podány. Referendum na základě později podaném návrhu nevyhlásí, jestliže jde o obsahově stejnou otázku, nebo se později podaný návrh obsahově vzájemně vylučuje s návrhem na vyhlášení referenda podaným dříve.

~~(4)(5) Má-li se konat více referend, a umožňují-li to lhůty podle odstavců 2 a 3, prezident republiky vyhlašuje referenda tak, aby se konala současně.~~

(5) Má-li se konat více referend prezident republiky vyhlašuje referenda tak, aby se konala současně, umožňují-li to lhůty podle odstavců 2 a 3.

~~(5)(6) Referendum se nevyhlásí a je-li vyhlášeno, nekoná se, po dobu, po kterou je vyhlášen nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Po tuto dobu se běh lhůt podle tohoto ústavního zákona přerušuje.~~

(6) Prezident republiky referendum nevyhlásí, a je-li vyhlášeno nekoná se, po dobu, po kterou je vyhlášen stav ohrožení pro území státu nebo jeho část, nouzový stav nebo válečný stav. Po tuto dobu se přerušuje běh lhůty stanovené pro vyhlášení referenda. Poté co byl takový stav ukončen, počíná lhůta pro vyhlášení referenda dle odstavce 1 běžet znovu.

Čl. 56

Posouzení návrhu na konání referenda

~~(1) Ústavní soud posoudí, zda je návrh na konání referenda v souladu s ústavním pořádkem a se zákonem podle čl. 11.~~

(1) Prezident republiky se může před vyhlášením referenda obrátit na Ústavní soud s návrhem na posouzení přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda, nebo zda položená otázka je v souladu s požadavky uvedenými v čl. 3 a 4, nebo zda předmět referenda, které má vyhlásit, je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Pokud Ústavní soud vysloví přípustnost návrhu na vyhlášení referenda, prezident republiky referendum vyhlásí.

~~(2) Návrh Ústavnímu soudu na posouzení návrhu na konání referenda může podat každý občan České republiky, který ke dni podání návrhu dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná 50 000 občany České republiky oprávněnými hlasovat v referendu. Návrh Ústavnímu soudu lze podat do 12 měsíců od zahájení sběru podpisů pod peticí.~~

(2) Obrátí-li se prezident republiky na Ústavní soud s návrhem dle odstavce 1, lhůta dle čl. 5 odstavce 1 neběží po dobu od podání návrhu prezidentem republiky do okamžiku, kdy se rozhodnutí Ústavního soudu stalo vykonatelným.

~~(3) Navrhuje-li konání referenda Parlament České republiky, předloží předseda Senátu návrh Ústavnímu soudu neprodleně po jeho schválení oběma komorami.~~

~~(4)(3) Dokud Ústavní soud nevysloví, že návrh na konání referenda je v souladu s ústavním pořádkem a se zákonem podle čl. 11 13, nelze referendum vyhlásit.~~

~~(5)(4) Ústavní soud rozhodne do šesti měsíců od podání návrhu.~~

Čl. 7

Právo hlasovat v referendu Právo účasti a hlasování v referendu

~~Právo hlasovat v referendu má každý občan České republiky, který v den konání referenda dosáhl věku 18 let.~~

- (1) Právo zúčastnit se referenda a hlasovat v něm má každý oprávněný občan.**
- (2) Hlasování v referendu se koná pouze na území České republiky.**

Čl. 8

Rozhodnutí přijaté v referendu Platnost rozhodnutí přijatého v referendu

~~Rozhodnutí v referendu je přijaté a závazné ve smyslu čl. 9, hlasovala-li pro návrh nadpoloviční většina hlasujících a tato většina současně představuje alespoň 25 % osob oprávněných v referendu hlasovat. V ostatních případech není rozhodnutí učiněné v referendu závazné ve smyslu čl. 9.~~

Rozhodnutí v referendu je platné, hlasovala-li pro návrh nadpoloviční většina hlasujících oprávněných občanů představujících současně alespoň 25 % oprávněných občanů majících v referendu právo hlasovat. Nesplnění této podmínky má za následek neplatnost referenda.

Čl. 9

Vyhlášení rozhodnutí přijatého v referendu

Rozhodnutí přijaté v referendu, stejně jako neplatnost referenda, oznámí prezident republiky ve Sbírce zákonů ve lhůtě stanovené zákonem.

Čl. 9 10

Závaznost rozhodnutí přijatého v referendu

(1) Rozhodnutí přijaté v referendu zavazuje vládu po dobu volebního období Poslanecké sněmovny, v němž se referendum konalo, nejméně však po dobu 3 let ode dne oznámení výsledku hlasování v referendu. Vláda toto rozhodnutí v rámci své působnosti provede.

(2) Rozhodnutí přijaté v referendu zavazuje obě komory Parlamentu po dobu volebního období Poslanecké sněmovny, v němž se referendum konalo, nejméně však po dobu 3 let ode dne oznámení výsledku hlasování v referendu. Obě komory Parlamentu po tuto dobu nepřijmou usnesení, které by bylo v rozporu s rozhodnutím přijatým v referendu.

Čl. 10 11

Konání referenda ve stejné věci

~~Ve stejné věci se může referendum konat nejdříve po skončení volebního období Poslanecké sněmovny, v němž se referendum konalo, a současně po uplynutí nejméně 3 let ode dne oznámení výsledku hlasování v předchozím referendu.~~

(1) Referendum se může ve stejné věci konat, při dodržení postupu podle tohoto ústavního zákona, nejdříve až v následujícím volebním období Poslanecké sněmovny.

(2) Bylo-li rozhodnutí přijaté v referendu oznámené v posledním roce volebního období Poslanecké sněmovny, lze referendum v téže věci opakovat nejdříve po uplynutí tří let od účinnosti oznámení podle čl. 9.

Čl. 12 Soudní ochrana

(1) Vedle přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda dle čl. 6 odstavec 1 rozhoduje Ústavní soud o opravném prostředku navrhovatele referenda proti rozhodnutí prezidenta republiky o návrhu na vyhlášení referenda a o tom, zda postup při provádění referenda je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a se zákonem o provádění referenda.

(2) Pokud prezident republiky návrhu na vyhlášení referenda nevyhoví, může se navrhovatel referenda obrátit do 20 dnů od doručení rozhodnutí o nevyhlášení referenda na Ústavní soud s návrhem, aby rozhodl, že prezident republiky byl povinen referendum vyhlásit. Neshledá-li Ústavní soud návrh na vyhlášení referenda jako nepřípustný a návrhu vyhoví, jeho rozhodnutí se vyhlásí obdobným způsobem jako zákon; dnem vyhlášení tohoto rozhodnutí je referendum vyhlášeno.

Čl. 13 Podrobnosti o konání referenda

Zákon upraví další podmínky výkonu práva hlasovat v referendu, způsob ověření správnosti údajů na petici podle čl. 4 **odstavec 1**, jakož i podrobnosti navrhování, vyhlásování a provádění referenda, oznamování rozhodnutí přijatého v referendu a soudního přezkumu ve věcech referenda.

ČÁST DRUHÁ Změna Ústavy České republiky

Čl. 14

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb., ústavního zákona č. 395/2001 Sb., ústavního zákona č. 448/2001 Sb., ústavního zákona č. 515/2002 Sb., ústavního zákona č. 319/2009 Sb., ústavního zákona č. 71/2012 Sb. a ústavního zákona č. 98/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 10a odst. 2 se za slova „daného v“ vkládá slovo „celostátním“.
2. V čl. 40 se za slova „volebního zákona“ vkládají slova „, zákona o provádění celostátního referenda“.
3. V čl. 62 se na konci písmene k) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:
„l) vyhláší celostátní referendum a oznamuje jeho výsledek.“
4. V čl. 66 větě druhé se slova „a k)“ nahrazují slovy „, k) a l)“.
5. V čl. 87 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:
„(3) Ústavní soud dále rozhoduje o souladu návrhu na konání celostátního referenda s ústavním zákonem o celostátním referendu a se zákonem vydaným k jeho provedení **a o opravném prostředku navrhovatele referenda.**“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

6. V čl. 89 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Rozhodnutí Ústavního soudu, kterým byl podle čl. 87 odst. 3 vysloven nesoulad návrhu na konání celostátního referenda s ústavním zákonem o celostátním referendu nebo se zákonem vydaným k jeho provedení, brání vyhlášení referenda **do doby, než bude nesoulad odstraněn.**“.

ČÁST TŘETÍ

ČINNOST

Čl. 13 15

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti prvním dnem dvanáctého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

Upravené znění se zapracovanými změnami

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 2019

o celostátním referendu a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

REFERENDUM

Čl. 1

Základní ustanovení

(1) Tento ústavní zákon upravuje konání celostátního referenda.

(2) Tento ústavní zákon se nevztahuje na konání referenda podle čl. 10a odst. 2 Ústavy České republiky.

Čl. 2

Předmět referenda

(1) V referendu lze podle tohoto ústavního zákona rozhodovat o věcech vnitřní nebo zahraniční politiky státu a o důležitých otázkách veřejného zájmu, s výjimkou rozhodování o

- a) základních právech a svobodách zaručených ústavním pořádkem nebo mezinárodními smlouvami,
- b) změně podstatných náležitostí demokratického právního státu,
- c) státním rozpočtu a ve věcech znamenajících zásah do právní úpravy nebo správy daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění,
- d) věcech, které by byly v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodního práva,
- e) ustanovování jednotlivých osob do funkcí a o jejich odvolávání z funkcí,
- f) individuálních právech a povinnostech,
- g) věcech týkajících se výkonu moci soudní.

(2) Referendem nelze schvalovat nebo zrušovat právní předpisy.

Čl. 3

Otázka pro referendum

Otázka kladená pro hlasování v referendu musí být jednoznačná, srozumitelná a formulovaná tak, aby na ni bylo možné odpovědět slovem „ano“ nebo „ne“. V tomtéž referendu může být položena k téže věci pouze jedna otázka. Položeno však může být více otázek k různým věcem.

Čl. 4

Návrh na konání referenda

(1) Navrhovat konání referenda formou petice je oprávněn každý občan České republiky, který má právo volit do Parlamentu České republiky a má trvalé bydliště na území České republiky (dále jen „oprávněný občan“), podpoří-li návrh petice svým podpisem nejméně 250 000 oprávněných občanů. Doba pro sběr podpisů pro návrh činí 12 měsíců od okamžiku zahájení sběru podpisů.

(2) Navrhovat konání referenda je oprávněn Parlament České republiky. K podání návrhu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců a nadpoloviční většiny přítomných senátorů.

(3) Z obsahu návrhu musí být zřejmé, v jaké věci se má referendum konat, včetně plného znění otázky, o které se má v referendu hlasovat.

Čl. 5

Vyhlášení referenda

(1) Referendum vyhláší prezident republiky ve Sbírce zákonů. Učiní tak nejpozději do 30 dnů od podání návrhu na jeho vyhlášení.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro vyhlášení referenda stanovené tímto ústavním zákonem, prezident republiky vyhlásí referendum tak, aby se konalo nejdříve 90 dnů a nejpozději 180 dnů ode dne, kdy prezident republiky referendum vyhlásil.

(3) Pokud by se při dodržení lhůt pro konání referenda mělo referendum konat v posledních 6 měsících volebního období prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny, třetiny senátorů, Evropského parlamentu nebo funkčního období zastupitelstev územních samosprávných celků, vyhlásí prezident republiky referendum tak, aby se konalo spolu s volbami prezidenta republiky, do Poslanecké sněmovny, do Senátu, do Evropského parlamentu nebo s celostátními volbami do zastupitelstev územních samosprávných celků.

(4) Je-li podáno více návrhů na konání referenda prezident republiky posuzuje návrhy jednotlivě v pořadí, v jakém mu byly podány. Referendum na základě později podaném návrhu nevyhlásí, jestliže jde o obsahově stejnou otázku, nebo se později podaný návrh obsahově vzájemně vylučuje s návrhem na vyhlášení referenda podaným dříve.

(5) Má-li se konat více referend prezident republiky vyhláší referenda tak, aby se konala současně, umožňují-li to lhůty podle odstavců 2 a 3.

(6) Prezident republiky referendum nevyhlásí, a je-li vyhlášeno nekoná se, po dobu, po kterou je vyhlášen stav ohrožení pro území státu nebo jeho část, nouzový stav nebo válečný stav. Po tuto dobu se přerušuje běh lhůty stanovené pro vyhlášení referenda. Poté co byl takový stav ukončen, počíná lhůta pro vyhlášení referenda dle odstavce 1 běžet znovu.

Čl. 6

Posouzení návrhu na konání referenda

(1) Prezident republiky se může před vyhlášením referenda obrátit na Ústavní soud s návrhem na posouzení přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda, nebo zda položená otázka je v souladu s požadavky uvedenými v čl. 3 a 4, nebo zda předmět referenda, které má vyhlásit, je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Pokud Ústavní soud vysloví přípustnost návrhu na vyhlášení referenda, prezident republiky referendum vyhlásí.

(2) Obrátí-li se prezident republiky na Ústavní soud s návrhem dle odstavce 1, lhůta dle čl. 5 odstavce 1 neběží po dobu od podání návrhu prezidentem republiky do okamžiku, kdy se rozhodnutí Ústavního soudu stalo vykonatelným.

(3) Dokud Ústavní soud nevysloví, že návrh na konání referenda je v souladu s ústavním pořádkem a se zákonem podle čl. 13, nelze referendum vyhlásit.

(4) Ústavní soud rozhodne do šesti měsíců od podání návrhu.

Čl. 7

Právo účasti a hlasování v referendu

(1) Právo zúčastnit se referenda a hlasovat v něm má každý oprávněný občan.

(2) Hlasování v referendu se koná pouze na území České republiky.

Čl. 8

Platnost rozhodnutí přijatého v referendu

Rozhodnutí v referendu je platné, hlasovala-li pro návrh nadpoloviční většina hlasujících oprávněných občanů představujících současně alespoň 25 % oprávněných občanů majících v referendu právo hlasovat. Nesplnění této podmínky má za následek neplatnost referenda.

Čl. 9

Vyhlášení rozhodnutí přijatého v referendu

Rozhodnutí přijaté v referendu, stejně jako neplatnost referenda, oznámí prezident republiky ve Sbírce zákonů ve lhůtě stanovené zákonem.

Čl. 10

Závaznost rozhodnutí přijatého v referendu

(1) Rozhodnutí přijaté v referendu zavazuje vládu po dobu volebního období Poslanecké sněmovny, v němž se referendum konalo, nejméně však po dobu 3 let ode dne oznámení výsledku hlasování v referendu. Vláda toto rozhodnutí v rámci své působnosti provede.

(2) Rozhodnutí přijaté v referendu zavazuje obě komory Parlamentu po dobu volebního období Poslanecké sněmovny, v němž se referendum konalo, nejméně však po dobu 3 let ode dne oznámení výsledku hlasování v referendu. Obě komory Parlamentu po tuto dobu nepřijmou usnesení, které by bylo v rozporu s rozhodnutím přijatým v referendu.

Čl. 11

Konání referenda ve stejné věci

(1) Referendum se může ve stejné věci konat, při dodržení postupu podle tohoto ústavního zákona, nejdříve až v následujícím volebním období Poslanecké sněmovny.

(2) Bylo-li rozhodnutí přijaté v referendu oznámené v posledním roce volebního období Poslanecké sněmovny, lze referendum v téže věci opakovat nejdříve po uplynutí tří let od účinnosti oznámení podle čl. 9.

Čl. 12 Soudní ochrana

(1) Vedle přípustnosti návrhu na vyhlášení referenda dle čl. 6 odstavec 1 rozhoduje Ústavní soud o opravném prostředku navrhovatele referenda proti rozhodnutí prezidenta republiky o návrhu na vyhlášení referenda a o tom, zda postup při provádění referenda je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a se zákonem o provádění referenda.

(2) Pokud prezident republiky návrhu na vyhlášení referenda nevyhoví, může se navrhovatel referenda obrátit do 20 dnů od doručení rozhodnutí o nevyhlášení referenda na Ústavní soud s návrhem, aby rozhodl, že prezident republiky byl povinen referendum vyhlásit. Neshledá-li Ústavní soud návrh na vyhlášení referenda jako nepřípustný a návrhu vyhoví, jeho rozhodnutí se vyhlásí obdobným způsobem jako zákon; dnem vyhlášení tohoto rozhodnutí je referendum vyhlášeno.

Čl. 13 Podrobnosti o konání referenda

Zákon upraví další podmínky výkonu práva hlasovat v referendu, způsob ověření správnosti údajů na petici podle čl. 4 odstavec 1, jakož i podrobnosti navrhování, vyhlásování a provádění referenda, oznamování rozhodnutí přijatého v referendu a soudního přezkumu ve věcech referenda.

ČÁST DRUHÁ Změna Ústavy České republiky

Čl. 14

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., ústavního zákona č. 300/2000 Sb., ústavního zákona č. 395/2001 Sb., ústavního zákona č. 448/2001 Sb., ústavního zákona č. 515/2002 Sb., ústavního zákona č. 319/2009 Sb., ústavního zákona č. 71/2012 Sb. a ústavního zákona č. 98/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 10a odst. 2 se za slova „daného v“ vkládá slovo „celostátním“.
2. V čl. 40 se za slova „volebního zákona“ vkládají slova „, zákona o provádění celostátního referenda“.
3. V čl. 62 se na konci písmene k) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:
„l) vyhláší celostátní referendum a oznamuje jeho výsledek.“.
4. V čl. 66 větě druhé se slova „a k)“ nahrazují slovy „, k) a l)“.
5. V čl. 87 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:
„(3) Ústavní soud dále rozhoduje o souladu návrhu na konání celostátního referenda s ústavním zákonem o celostátním referendu a se zákonem vydaným k jeho provedení a o opravném prostředku navrhovatele referenda.“.
Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.
6. V čl. 89 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Rozhodnutí Ústavního soudu, kterým byl podle čl. 87 odst. 3 vysloven nesoulad návrhu na konání celostátního referenda s ústavním zákonem o celostátním referendu nebo se zákonem vydaným k jeho provedení, brání vyhlášení referenda do doby, než bude nesoulad odstraněn.“.

ČÁST TŘETÍ

ČINNOST

Čl. 15

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti prvním dnem dvanáctého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.